



## Introductie - Is jouw geloof ook zo geestelijk?

In de zomer van 2012 maakte Nederland kennis met Churandy Martina. Deze Antilliaanse atleet vertegenwoordigde ons land bij de Olympische Spelen in de finales van de 100 meter, de 200 meter en de estafetteloop. Hoewel hij geen podiumplaats bereikte, verscheen hij na elke finale weer lachend voor de camera. Zijn blijdschap werkte aanstekelijk en Martina was een graag geziene gast in de diverse talkshows rondom de Olympische Spelen. Hij kreeg later nog een rolletje in een commercial.

Wat naast zijn aanstekelijke plezier ook opviel, was dat Martina zijn geloof betrok bij het rennen. Op televisie was te zien dat hij voor elke sprint bad. Je zou misschien denken dat hij dan teleurgesteld in God zou zijn op het moment dat hij zo'n finale niet won, maar dat bleek niet het geval. Bij Martina overheerste de dankbaarheid. Op Twitter schreef hij: 'First of thank you Lord for the blessing 3 Olympic games, 2 of them in the final of the 100m and 200m.'

Begin jaren zestig reed Anne van der Bijl met zijn Volkswagen naar voormalig Joegoslavië. Zijn Kever lag vol bijbels, smokkelwaar voor de christenen achter het IJzeren Gordijn. Na een rit van duizenden kilometers, vaak ook over onverharde wegen, kwam hij weer terug in Nederland en bracht hij zijn auto voor een onderhoudsbeurt bij de monteur. Die opende de motorkap, inspecteerde de motor en geloofde niet dat de auto nog steeds leefde. 'Onmogelijk!'

De motor was helemaal versleten. Hoe kon het dat de auto nog steeds reed? Anne van der Bijl schreef dat toe aan het feit dat hij onderweg elke dag voor de auto had gebeden.

*Onderweg had hij  
elke dag voor  
zijn auto gebeden*

Bidden voor de finale? Bidden voor je auto? Het geeft mij een ongemakkelijk gevoel. Want mijn geloof is vaak zo geestelijk. De kerk, de bijbelkring, mijn stille tijd – dat zijn vaak de plek-

ken en tijden waarop ik mijn geloof uitoefen. Eventueel nog tijdens het lezen van het kerkblad. Op die momenten heb ik contact met God. Niet als ik in de file sta of boodschappen doe of mijn inbox leegmaak. Dan leef ik gewoon, in deze wereld. En ergens weet ik wel: zo heeft God het niet bedoeld. God wil dat mijn hele leven in het licht van zijn Zoon staat.

Want zelfs een geestelijk mens als Paulus, die zo'n groot inzicht heeft gekregen in het heilsplan van God, betrok het geloof heel dicht bij het gewone leven. Hij schreef dingen als: 'Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door hem' (Kol. 3:17) en 'Dus of u nu eet of drinkt of iets anders doet, doe alles ter ere van God' (1 Kor. 10:31). En in een uitspraak als 'Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest?' (1 Kor. 6:19) wordt ons geestelijke leven zelfs letterlijk met ons gewone leven, ons lichaam, verbonden.

## Déjà vu

Maar hoe dan? Hoe kunnen we ons geloof bij het gewone leven betrekken? Hoe worden we ons meer bewust van de verbinding die God in Jezus Christus met ons wil aangaan? Hoe kan ons gewone leven echt 'wandelen met God' worden? Laatst kwam deze vraag aan bod op mijn bijbelkring.

We waren eerlijk tegenover elkaar en het bleek dat we toch niet zo dicht bij God leefden als we graag zouden willen. Een bijbelkringlid concludeerde: 'Ja, we moeten meer bidden en bijbellezen.' Instemmend geknik was haar deel.

Op dat moment had ik een onaangenaam déjà vu. Ik herinnerde me ineens hoe ik als tiener op de jeugdclub mijn jeugdleader hoorde zeggen: 'Jongens, echt: we moeten meer bidden en bijbellezen.' Én ik herinnerde me hoe ik als twintiger op de bijbelkring met medestudenten onze conclusie verwoordde: 'Eigenlijk zouden we gewoon meer moeten bidden en bijbellezen.' En nu, als dertiger, was dit dus weer de oplossing voor het verhogen van ons middelmatige geestelijke peil?! Wat zou dan überhaupt nog kunnen verhinderen dat het devies 'meer bidden, meer bijbellezen' mij ook als veertiger en vijftiger nog verder zou achtervolgen?

Moedeloosheid bekreop me. Want ik wilde graag een hechtere band met God, ik wilde ook met hem wandelen in mijn dagelijks leven. Op mijn werk, in de auto en bij verjaardagsfeestjes. Tegelijkertijd dacht ik dat ik daarvoor meer tijd nodig had, en vooral meer stille tijd. En dat lukte me dus al jaren niet...

## Op elke plek geloven

De blijdschap van Churandy Martina en het getuigenis van Anne van der Bijl laten mij gelukkig weten dat we niet alleen contact met God hebben op 'geestelijke momenten' tijdens stille tijd, op de bijbelkring of tijdens de kerkdienst. Ook tijdens Olympische finales en tijdens autoritten zijn Gods kracht en liefde beschikbaar. En, ik vul het maar even aan, ook op momenten dat je je tanden poetst, college volgt of de afwas doet. Broeder Laurentius - hij was kok in een klooster in de zeventiende eeuw - zei



al: 'De tijd waarin wij ons werk doen, verschilt niet van de tijd waarop wij in gebed zijn. Ik ga met God om, even rustig gedurende de drukte in de keuken – waar soms verschillende mensen mij tegelijkertijd allerlei dingen vragen – als was ik geknielend voor het heilig Sacrament.'

Als ik daar even bij stilsta, dan gaat er een wereld voor

*Gods gunst rust op mij  
als ik op mijn knieën lig  
om een sok op te rapen*

me open. De rijkdom in Christus is er dus overal en altijd voor ons. Zijn gunst rust op mij, niet alleen als ik op mijn knieën voor mijn bed lig om te

bidden, maar ook als ik op mijn knieën voor mijn bed lig om een sok op te rapen. Zijn liefde werkt door mij heen, niet alleen als ik in de kantine bid, maar ook als ik in de kantine lach om een goede grap. Zijn wijsheid is in mij, niet alleen als ik een kerkelijke clubavond voorbereid, maar ook als ik een teamoverleg van mijn werk voorbereid. God is mijn Redder en Hij verlost, niet alleen als ik praiseliederen zing op een conferentie, maar ook als het huilen mij nader dan het lachen staat vanwege een nare e-mail die ik heb ontvangen.

Wat betekent dat voor het verlangen van mijn bijbelkring om meer met God verbonden te zijn, om tijdens het hele leven met hem te wandelen? Allereerst denk ik dat we ons minder hoeven vast te bijten op het verhogen van de frequentie van onze bekende christelijke activiteiten. We hoeven ons immers niet zelf omhoog te werken naar God. We dienen toch een Heer die juist naar beneden is afgedaald om ons op te zoeken en bij ons te zijn? Vanuit die rust kunnen we zoeken naar een verbreding van onze omgang met God.

Paulus zet me daarbij op het goede spoor: alles wat je doet,

kun je doen tot eer van God. Met dat verlangen ben ik in de tweede brief van Paulus aan de gemeente van Korinte gaan lezen. Daarin ben ik twaalf werkwoorden tegengekomen waarmee we ons geloof kunnen uitoefenen en inoefenen. Het heeft mij geholpen om mijn geloof minder geestelijk te laten zijn. Ik hoop dat het jou ook zal helpen en dat je gaat beseffen dat God ook in je verdriet, in je gedachten, in je ruzies en in je geluk aanwezig is.

## Gespreksvragen

Aan het einde van het boek staan gespreksvragen bij elk hoofdstuk. Omdat elk hoofdstuk op een bijbelgedeelte uit 2 Korintiërs is gebaseerd, kun je op deze manier – alleen of samen met anderen – een groot gedeelte van deze brief behandelen.



# 1 Voorbede doen

## Bidden met effect

2 Korintiërs 1:8-11

Toen ik zeventien jaar was, kwam ik in contact met een vrouw uit onze gemeente die heel dicht bij God leefde. Ze vertelde graag over haar leven met God en ik luisterde graag naar haar verhalen. Een van de dingen die ze vertelde was dat ze regelmatig 's nachts wakker werd. Ze was ervan overtuigd dat het God was die haar dan wakker maakte. 'Maar waarom dan?', vroeg ik. 'Om te bidden natuurlijk!', zei ze. En ze bad dan voor het onderwerp of de personen waar ze op dat moment aan moest denken. 'Want als God me ervoor wakker maakt, dan zal het wel nodig zijn dat er op dat moment voor hen gebeden wordt.'

Haar verhaal maakte diepe indruk op mij. Ik stond versteld – gebruikt God echt zó concreet gewone mensen? En vanaf dat moment, als ik 's nachts eens wakker werd, ging ik bidden voor de mensen aan wie ik op dat moment moest denken. Soms heel vurig, maar vaak genoeg ook gewoon heel rustig, vanuit de overtuiging dat het goed was. En meestal viel ik dan al biddend weer in slaap.

In diezelfde tijd organiseerde de plaatselijke evangelische boekhandel gospelconcerten in een sporthal. Als vrijwilliger mocht je daar gratis naartoe. Vrienden kwamen naar me toe met de vraag of ik ook geen zin had om vrijwilliger te worden. Nou, daar had ik wel oren naar, gratis naar een concert van Rebecca St. James! Ik mocht kiezen welke

taak ik op me wilde nemen. Het leek me wel wat om mee te doen aan de gebedswacht. Dat je dan na een half uur alweer de concertzaal in kon, had daar ook wel wat mee te maken...

Op de tijd dat ik stond ingedeeld ging ik naar boven en voegde ik me bij de bidders. Ik ging maar meteen bidden. Heel eenvoudig, iets in de trant van: 'Heer, zegen Rebecca St. James en de bezoekers. Amen.' Maar toen gingen de anderen bidden. En ik weet nog steeds dat ik mijn oren toen bijna niet kon geloven. Wat een vurige gebeden! Wat een passie en liefde voor de bezoekers van dat concert! Ik wist dat we, terwijl we zo baden, in de nabijheid van God kwamen en hem smeeften om een doorbraak in de levens van de bezoekers. En het onmogelijke gebeurde: ik vergat de tijd. Dat je ook op zo'n manier kon bidden, dat had ik nog nooit meegemaakt.

Zo kwam ik erachter dat bidden niet iets vanzelfsprekends is, zoals ademhalen. Bidden, dat is iets wat je kunt leren. Zoals ook de leerlingen van Jezus op een gegeven moment naar hem toe kwamen en aan hem vroegen: 'Heer, leer ons bidden.' Bidden is dus een vaardigheid waar je ook in kunt groeien. Of in kunt verslappen.

Mijn leerschool ging nog verder. Op mijn 25<sup>e</sup> ging ik naar Ghana voor mijn afstudeeronderzoek. Ik logeerde bij een dominee thuis. Op de eerste dag van mijn verblijf wilde hij

me de stad Accra laten zien en we stapten in de auto. Ineens deed hij zijn ogen dicht en begon hij te bidden! (We reden nog niet, gelukkig.) Hij bad een eenvoudig gebed om een goede en veilige reis. Nu is het verkeer in Ghana wel iets onveiliger dan hier in Nederland, maar toch was

*Bidden is een vaardigheid  
waar je in kunt groeien.  
Of verslappen*



ik verbaasd. Trouwens, niet alleen de dominee bad voor vertrek. Ook als je met het openbaar vervoer reisde, nam iemand in de bus het woord en bad namens alle aanwezigen voor een goede reis.

Weer terug in Nederland – ik had zo veel geleerd over het gebed – besloot ik zelf grote stappen te gaan nemen. En ik begon met enthousiasme aan een gebedslijstje. Voor elke dag maakte ik een rubriek met daarin een aantal mensen voor wie ik wilde bidden.

## Moeite met bidden

Terugkijkend denk ik dat het bij die gebedslijstjes is begonnen. Dat er bij mij toen de klad in is gekomen. Waarom? Ik denk omdat ik het op den duur saai begon te vinden, dat lijstje. Elke dag weer die lijst afwerken. Tsjja, daar voelde ik niet zo veel bij. En vanuit dat saaie gevoel kwamen ook vragen op: Heeft het eigenlijk wel zin? Wat gebeurt er nou wanneer ik bid? Heeft God mijn gebed wel nodig?

Je zou mijn gebedsleven (en het jouwe misschien ook) kunnen vergelijken met een golfbeweging. Het ene moment maak je verhoring op verhoring mee. Het andere moment komen de vragen en twijfels en teleurstellingen op je af. Het ene moment ben je enthousiast en ga je helemaal voor God. Het andere moment lijkt het alsof je droogstaat.

Tegelijkertijd vind ik het beeld van de golfbeweging veront- rustend. Omdat het suggereert dat je in perioden dat je enthousiast bent hoger op de golf en dus dichterbij God bent dan in perioden dat je gebedsleven op een laag pitje

staat. Hangt je positie tegenover God dan af van je eigen heiligheid? Zijn enthousiastere christenen beter?

*Ontvangen enthousiastere christenen meer gebedsverhoringen?*



Ontvangen zij meer gebedsverhoringen? Hoe kom je weer boven op de golf, ook als je niet enthousiast bent? Paulus schrijft daar het volgende over:

8 U moet weten, broeders en zusters, dat de tegenspoed die we in Asia hebben moeten doorstaan, uitzonderlijk groot was. We hadden het zwaar te verduren, zo zwaar dat het onze krachten te boven ging. We vreesden ernstig voor ons leven, 9 we waren er zelfs zeker van dat het doodvonnis al over ons was uitgesproken. Maar juist dat liet ons beseffen dat we niet op onszelf moeten vertrouwen, maar alleen op de God die de doden opwekt, 10 die ons heeft gered en ons opnieuw zal redden uit eenzelfde doodsgevaar. Op hem hebben we onze hoop gevestigd: hij zal ons altijd redden. 11 Terwijl u ons ook mede te hulp komt door het gebed. (2 Kor. 1:8-11; NBV, vers 11 HSV)

Ik bleef haken bij die laatste woorden: u komt ons mede te hulp door het gebed. Schrijft Paulus echt aan de gemeente van Korinte dat ze hem te hulp kwamen door te bidden voor hem? Dat vind ik maar moeilijk te geloven.

## Zwak en toch krachtig

Want ga maar na: Paulus zegt het tegen de Korintiërs. *De Korintiërs!* De gemeente waar de rijke leden aan het avondmaal alles opaten, zodat er voor de arbeiders die later aankwamen niets meer over was (1 Kor. 11). *De Korintiërs:* waar iemand gerust met de vrouw van zijn vader samenwoonde, zonder dat het de gemeente iets kon schelen (1 Kor. 5). *De Korintiërs:* waar ze elkaar de tent uit vochten, omdat de een zei: 'Ik ben van Petrus', de ander: 'Ik ben van Apollos', een derde: 'Ik ben van Paulus', en een vierde heel vroom: 'Ik ben van Christus' (1 Kor. 3). *De Korintiërs:*

waar de gemeenteleden elkaar voor de rechter sleepten voor de onbenulligste dingen (1 Kor. 6). *De Korintiërs*: waar ze voor het oog van pas bekeerde Grieken aan de afgoden gewijd offervlees verorberden, omdat 'dat echt mag hoor, in de vrijheid van Christus' (1 Kor. 8).

Paulus heeft het over die Korintiërs als hij zegt: u komt ons mede te hulp door het gebed. Inderdaad, dat is moeilijk te geloven. Ik dacht altijd: je moet toch wel een bepaalde mate van heiligheid hebben voordat je gebed invloed heeft op God. Of in elk geval zou je toch wel ergens boven op die golfbeweging van je geloofsleven moeten zitten. Wel, Paulus haalt een dikke streep door die gedachten. Zelfs als je de zondigste persoon op aarde bent en weinig

van het geloof hebt begrepen en er nauwelijks liefde in je hart is, en zelfs als je geen zin hebt om te bidden, heeft je gebed tóch invloed.

Hoe kan het dat

zelfs het gebed van zo'n gebrekkige gemeente kracht en effect heeft? Simpelweg omdat ze bidden in Jezus' naam. En een gebed in Jezus' naam is een gebed op zijn tegoed. Alsof je tegen de bank zegt: 'Ja, inderdaad. Ik sta gruwelijk rood. Maar ik heb hier de bankpas én de pincode van uw rijkste rekeninghouder; haal het bedrag maar van zijn rekening af.'

In dit vers zien we heel scherp wat genade concreet betekent. De genade die God aan ons heeft gegeven zorgt ervoor dat zelfs zo'n zwakke gemeente rein voor God staat en toegang heeft tot het heilige der heiligen. En daar vrijmoedig aan God kan vragen wat ze maar wil. En dat niet alleen: het grootste genadewonder is dat God naar deze gemeenteleden luistert en hun gebeden verhoort. En

*Ik heb hier de bankpas én  
de pincode van uw rijkste  
rekeninghouder*

daarom kan Paulus tegen de Korintiërs zeggen: u komt ons mede te hulp door voor ons te bidden.

## Sleutel van Paulus' succes

En toch vind ik het nog steeds moeilijk te geloven. Weet je waarom? Omdat het Paulus is die dit zegt. *Paulus*: de wijste, de productiefste, de meest geharde christen die er ooit geleefd heeft. *Paulus*: de man die in de derde hemel is geweest, *tijdens zijn leven*. *Paulus*: de man die 13 van de 66 boeken in de Bijbel heeft geschreven. En dan niet 13 keer hetzelfde verhaal, nee, in elk boek ontvouwt hij weer nieuwe inzichten in Gods plan met Israël en de wereld. *Paulus*: de man die zo gruwelijk is vervolgd dat ieder van ons het allang opgegeven zou hebben.

Die Paulus – persoonlijk in dienst genomen door de Here Jezus – schrijft hier: jullie gebed, Korintiërs, heeft mij geholpen. En hij schrijft het niet alleen aan de Korintiërs. Ook tegen de gemeente van Filippi zegt hij: ‘uw gebed leidt tot mijn redding’ (Fil. 1:19). En tegen de gemeente in Tessalonica zegt hij heel eenvoudig: ‘bid voor ons. Bid dat het woord van de Heer zich elders even snel verspreidt en evenzeer geprezen wordt als bij u. Bid ook dat wij worden behoed voor slechte en kwaadaardige mensen, want niet iedereen is betrouwbaar’ (2 Tess. 3:1-2).

Paulus: die man staat hoog op de ranglijst van beste christenen. En hij vraagt het gebed van gemeenten die misschien wel helemaal onderaan staan op de ranglijst van goede gemeenten. En hij is dankbaar voor hun gebed. En hij erkent dat hij daardoor kracht ontvangt.

Dat ik dat moeilijk vind om te geloven, komt door een paar denkfouten van mij. Bijvoorbeeld die ranglijst van goede christenen en goede gemeenten: die bestaat helemaal niet. Paulus noemt zichzelf de grootste van alle zondaars. Hij zegt tegen de Korintiërs meerdere malen: ik heb jullie



innig lief. Het wonder van Gods genade heeft dan ook tot gevolg dat er geen ranglijst meer is. Er zijn geen goede christenen, en er zijn geen slechte christenen. Hoe je je ook voelt, wat je ook gedaan hebt: we zijn broeders en zusters, kinderen van dezelfde Vader.

Mijn andere denkfout: alleen zwakken en zieken hebben ge-

*Ik vind dit moeilijk te geloven. Dat komt door een paar denkfouten van mij*

bed nodig. Als we voorbede doen in de kerk hebben we vaak een lijstje met zieken voor wie we bidden. En dat is ook goed. Het gebed van de Korintiërs heeft Paulus

geholpen. Dan gaat ons gebed zeker ook de zieken helpen. Maar wat dit vers mij leert, is dat het niet alleen de zieken zijn die gebed nodig hebben. Juist Paulus, de sterkste van alle christenen, vraagt elke gemeente waar hij komt om gebed.

Zou het misschien zo kunnen zijn dat Paulus de productiefste christen ooit is geworden omdat hij aan iedereen vroeg voor hem te bidden? Ik denk het wel. Ik denk dat we hier precies de vinger bij Paulus' succes leggen. En dat we hier ook de sleutel vinden voor ons eigen succes. Wil je succes in je leven? In de liefde? In je opleiding of in je werk? Wil je succes in je kerk? Bid ervoor.

## **Effect van gebed in tegenspoed**

Tenminste – dat lijkt de logische conclusie. Toch krijg ik een erg ongemakkelijk gevoel bij dat woord 'succes'. En dat is ook de derde reden waarom ik zo moeilijk kan geloven dat Paulus tegen de Korintiërs zegt: u komt mij te hulp door jullie gebed voor mij.

Want hoe kunnen we nu over succes spreken als we in de

verzen ervoor lezen dat Paulus bijna het loodje had gelegd? 'We vreesden ernstig voor ons leven' (vers 8). Hoe kon het gebeuren dat Paulus, hoewel er voor hem werd gebeden, toch nog in zo'n situatie terecht kwam? Ik zou juist schrijven: zeg Korintiërs, harder bidden hoor, ik was er bijna geweest! Maar dat doet Paulus dus niet.

*Korintiërs,  
harder bidden hoor,  
ik was er bijna geweest!*

De reden daarvoor is dat Paulus het woord 'succes' niet in de mond neemt; hij ziet gebedsverhoring anders. Dat God antwoordt op gebed betekent niet dat alles voor elkaar is. De steun die Paulus ervaart door het gebed is dat de levenskracht van Jezus Christus hem erdoorheen helpt. Lees maar wat Paulus erover schrijft in hoofdstuk 4:8 en 10: 'We worden van alle kanten belaagd, maar raken niet in het nauw. (...) We dragen in ons bestaan altijd het sterven van Jezus met ons mee, opdat ook het leven van Jezus in ons bestaan zichtbaar wordt.'

Diepe woorden, die het effect van gebed duidelijk maken: het leven van Jezus wordt zichtbaar in ons bestaan. En dat is een kracht waardoor je niet breekt. Hoe ver je ook moet buigen onder bepaalde omstandigheden, de levenskracht van Jezus houdt je op de been. En dat is geen abstracte kracht, maar een persoonlijke: de heilige Geest. Door te bidden voor elkaar geef je elkaar de bijstand van de heilige Geest. En waar de heilige Geest is, is vrijheid, vergeving, vreugde en vrede, wijsheid en kracht. Met de heilige Geest kunnen we alles aan, waar we ook voor staan. Met de heilige Geest zeggen we het David na: 'met mijn God beklim ik de hoogste muur'. Dat is het succes van Paulus dat ook voor ons klaarligt.

